

Nyborg Kommune
Klima, plan og natur
Nørrevoldgade 9
5800 Nyborg
Att. Rasmus Miehe Sørensen

Kystdirektoratet
J.nr. 2026 - 36802
Ref. saans
Den 13. maj 2026

Sendt via email til rasso@nyborg.dk

Dispensation til etablering af tre vandhuller inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af vandhuller inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 36, Tårup By, Frørup, Nyborg, Frigårdsvej 5, 5871 Frørup, i Nyborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen er meddelt på følgende vilkår

1. Vandhullerne skal anlægges, så den passer naturligt ind i det omgivende landskab.
2. Vandhullerne skal udgraves med jævnt skrånende bredder med en hældning ikke stejlere end 1:5.
3. Der må ikke anlægges jordvolde eller øer, og vandhullerne må ikke være dybere end 1,5 meter.
4. Det opgravede materiale skal fjernes fra det strandbeskyttede areal eller fordeles jævnt ud over landbrugsjord i omdrift i et lag på maksimalt 30 cm.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Kystdirektoratet har modtaget en ansøgning fra Nyborg Kommune om etablering af tre nye ynglevandhuller til klokkefrø som led af et større EU-støttet naturprojekt, LIFE Ring. Vandhullerne ønskes etableret på landbrugsjord i omdrift, som i forbindelse med projektet vil blive udlagt med vedvarende græs og afgræsset.

Der er tale om en landbrugsejendom, som ligger i landzone, delvist inden for strandbeskyttelseslinjen, og ejes af privat lodsejer, som har givet kommunen fuldmagt til at ansøge om dispensation. Af de to ansøgte søer ligger den ene (A) delvist og de to (B og C) i deres helhed inden for strandbeskyttelseslinjen. Se figur 1.

Fig. 1. Ortofoto 2025. Det strandbeskyttede areal er markeret med rød signatur. De hvide streger markerer de vejledende matrikelskel (fra ansøgningen)

I forbindelse med afgræsning er der planer om at opsætte et enkelt hegn omkring arealet. Sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme kræver ikke dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, derfor behandles dette forhold ikke videre.

Der ønskes etablering af tre vandhuller på hhv. ca. 1500 m² (den del af A, der ligger inden for strandbeskyttelseslinjen) og 9800 m² (B) og 2000 m² (C) Vandhuller graves i lavninger i landskabet, hvor hydrologien naturligt understøtter vandflader.

Om projektets formål fremgår det af ansøgningen, at det er at forbedre yngle- og opvækstforholdene for klokkefrøen (*Bombina bombina*) som er afhængig af lavvandede, solbeskinnede vandhuller uden fisk og kraftig vegetation og strengt beskyttet efter EU habitatdirektivets bilag II og IV samt rødlistet som næsten truet i Danmark

Artens bestand i Danmark er fragmenteret, og etablering af nye ynglevandhuller er en af de mest veldokumenterede forvaltningsmetoder til at sikre artens overlevelse. Klokkefrøen har gennem årtier været i tilbagegang på Østfyn, men har fastholdt bestande ved Tårup og Klintholm, hvor der gennem årene er ydet en stor indsats for at sikre og udvide bestanden. Arten er ekstremt stedbunden og har lav spredningsevne. Nye vandhuller inden for kort afstand af eksisterende levesteder er således afgørende for bestandens robusthed.

Efterfølgende vil området blive afgræsset, da vandhullerne skal være have sollys for at være gode ynglesteder for klokkefrø. Afgræsningen forbedrer vilkårene for klokkefrø, men også biodiversiteten i området generelt. Til slut, når vandhullet er veletableret, udsættes til formålet opformerede klokkefrøer for at give en ny levedygtig metapopulation den bedst mulige start.

Det ansøgte er del af EU LIFE RING-projektet, som modtog tilsagn fra EU i juni 2024 og løber frem til 2033. Projektet skal styrke biodiversiteten på hele Fyn og adresserer, at den værdifulde natur på Fyn og omliggende øer er fragmenteret i mange små og isolerede områder med tilsvarende små og sårbare bestande af truede arter og naturtyper.

Det fremgår videre af ansøgningen, at opgravet jord vil blive strøet ud, uden for strandbeskyttelseslinjen.

Eventuelle sten der vil komme frem ved udgravning, ønskes placeret i samlet bunke på vandhullernes (nordlige) bræmme for at give padder og krybdyr mulighed for skjul og overvintring. Større sten fra udgravning kan også blive placeret langs brinker af vandhullerne og i landskabet herimellem.

Den del af matr. 36 som denne ansøgning omhandler, er permanent ekstensiveret (tinglyst) –arealet er således sikret mod opdyrkning for bestandigt.

Kommunen sikrer, at der ikke sker efterfølgende udsætning af fisk, krebs, fugle i vandhullerne, ligesom der hverken fodres i eller ved vandhullerne - at der ikke opstilles andehuse eller andre specielle indretninger i eller ved vandhullerne og at der ikke placeres lokkeænder i eller ved vandhullerne.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte grænser op til habitatområde nr. 100 i det overordnet marine Natura 2000-område nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen. Natura 2000-område nr. 116 omfatter udover habitatområde nr. 100 også fuglebeskyttelsesområder nr. 73 og 98, som ligger hhv. 3,7 km øst og 12,5 km nordøst for det ansøgte.

Det terrestriske Natura 2000-område nr. 118, Søer ved Tårup og Klintholm, ligger ca. 4,7 km mod syd. Natura 2000-område nr. 118 omfatter habitatområde nr. 102.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områderne væsentligt negativt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at projektet ikke fysisk berører naturtyper og levesteder af marine arter på udpegningsgrundlaget i N116, og projektet heller ikke medfører øgede emissioner til det marine område. Der er desuden lagt vægt på den store afstand til fuglebeskyttelsesområderne i N116. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Projektet vurderes at have en positiv virkning på arten klokkefrø på udpegningsgrundlaget for N118, idet der skabes nye levesteder, der tjener til at opretholde den samlede population, som delbestanden af arten i N118 er en del af. Der lægges vægt på, at projektet indgår i en længere systematisk indsats på Tårup Strand med at etablere, restaurere og forbinde vandhuller for at skabe robuste metapopulationer af klokkefrø. De ansøgte vandhuller er udpeget som prioriterede tiltag i kommunens lokale Natura 2000-handleplan, da området rummer egnede terrestriske habitater, men mangler et tilstrækkeligt antal ynglevandhuller til at understøtte en stabil bestand. De ansøgte vandhuller understøtter dermed Natura 2000-handleplanen, selvom indsatsen finder sted udenfor N118.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten, der er landbrugsjord i omdrift, ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter. Det vurderes dog, at der i projektets medfør vil blive skabt et værdifuldt levested for både klokkefrø, stor vandsalamander og springfrø. Gravning af de ansøgte vandhuller er en opfølgning på en mangeårig indsats for at bevare klokkefrøen i dens naturlige levested i det solrige Storebælts-klima. Vandhullerne ønskes gravet nær den eksisterende bestand ved Taarup Strand for at gavne bestanden indenfor dens spredningsafstand.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Af bemærkningerne til Kystloven fra 1994 fremgår, at der som hidtil skal kunne dispenseres til kystnære naturgenopretningsprojekter, ligesom det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 1 stk. 2 nr. 2, at loven skal medvirke til at forbedre, genoprette eller tilvejebringe områder, der er af betydning for vilde dyr og planter og for landskabelige og kulturhistoriske interesser.

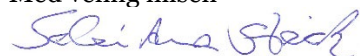
Det er Kystdirektoratets vurdering, at den ansøgte etablering af vandhuller vil have en klar naturforbedrende funktion for bl.a. klokkefrø og andre padder i området, samt at der i den konkrete sag ikke er landskabelige forhold, som taler afgørende imod at udvide vandhullerne.

Kystdirektoratet har i afgørelsen endvidere lagt vægt på, at det ansøgte er en del af et større naturforbedrende LIFE projekt samt omfattende og mangeårig indsats med opretholdelse af klokkefrø-bestandene, og understøtter Natura2000-forpligtigelser.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Da det ansøgte samlet set vil medvirke til at understøtte lovens formål, meddeler Kystdirektoratet dispensation til etablering af tre vandhuller som ansøgt.

Med venlig hilsen

Sabine Anna Stosiek
Kystdirektoratet
+45 51 83 16 59
saans@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder

Afgørelsen er også sendt til:

- Kurt Nielsen (digital post)
- Nyborg Kommune, kommune@nyborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Nyborg, dnnnyborg-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradaet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Fyn-nord, fynnord@friluftsradaet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Nyborg, nyborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, nbu_fyn@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 100		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Naturtypen enårig vegetation på stenet strandvold (1210) er ikke til stede i habitatområde H100. Naturtypen gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 73	
Fugle:	Edderfugl (T)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 98		
Fugle:	Edderfugl (T)	Klyde (Y)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 118, Søer ved Tårup og Klintholm

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 102		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Kalkoverdrev* (6210)
Arter:	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))